

पहिल्या प्रयत्नातच 26 जणांना 100 पर्सेंटाईल !

‘एमएचटी-सीईटी पीसीएम गटाचा निकाल जाहीर

प्रतिनिधी १६ जून

मुंबई : अभियांत्रिकी प्रवेशाच्या शर्यतीत यंदा विद्यार्थ्यांना मिळालेल्या दुहेरी संधीचा परिणाम आता निकालातूनही दिसून येत आहे. राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षा कक्षाने (सीईटी) अभियांत्रिकी, औषधनिर्माणशास्त्र आणि कृषी शिक्षण अभ्यासक्रमांसाठीच्या

पीसीएम गटाच्या पहिल्या सीईटीचा निकाल रविवारी जाहीर केला. या परीक्षेत तब्बल २६ विद्यार्थ्यांनी १०० पर्सेंटाईल मिळवत सर्वोच्च स्थान पटकावले आहे. दरम्यान, यंदापासून प्रथमच दोन वेळा परीक्षा घेण्यात आल्याने विद्यार्थ्यांचे लक्ष आता दुसऱ्या संधीच्या निकालाकडे लागले आहे. दोन्ही परीक्षांमधील सर्वोच्च पर्सेंटाईलच प्रवेशासाठी ग्राह्य धरण्यात

चार विद्यार्थीनींना १०० पर्सेंटाईल

निकालात १०० पर्सेंटाईल मिळविणाऱ्या २६ मध्ये २२ विद्यार्थी आणि चार विद्यार्थीनींचा समावेश आहे. यापैकी २४ विद्यार्थी महाराष्ट्रातील असून, दोन विद्यार्थी अन्य राज्यांतील आहेत. पुणे, नागपूर, मुंबई, ठाणे, चंद्रपूर, गोंदिया, लातूर, सोलापूर आणि यवतमाळसारख्या जिल्ह्यांतील विद्यार्थ्यांनी सर्वोच्च पर्सेंटाईल मिळवत आपली छाप पाडली.

दुसऱ्या संधीच्या निकालाकडे लक्ष

दुसऱ्या संधीच्या सीईटीचे निकाल अद्याप जाहीर व्हायचे आहेत. त्यामुळे अनेक विद्यार्थ्यांच्या गुणवत्ता क्रमवारीत बदल होण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे. विशेषतः पहिल्या प्रयत्नात अपेक्षित कामगिरी न करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना दुसऱ्या परीक्षेतील गुणांचा मोठा फायदा होऊ शकतो. परिणामी, अंतिम गुणवत्ता यादी आणि प्रवेश प्रक्रियेचे चित्र दुसऱ्या निकालानंतर अधिक स्पष्ट होणार आहे.

येणार आहे.

राज्यातील व्यावसायिक शिक्षणाच्या प्रवेश प्रक्रियेत सीईटीला विशेष महत्त्व असते. यंदा पीसीएम गटाच्या पहिल्या परीक्षेसाठी ४ लाख ७९ हजार ३३२ विद्यार्थ्यांनी नोंदणी केली होती. त्यापैकी ४ लाख ५४ हजार ६९ विद्यार्थ्यांनी प्रत्यक्ष

परीक्षा दिली.

राज्यातील ३६ जिल्ह्यांतील १८६ परीक्षा केंद्रांवर संगणकाधारित पद्धतीने ही परीक्षा घेण्यात आली होती. विशेष म्हणजे, यंदा महाराष्ट्राबाहेरील कोणत्याही केंद्रावर परीक्षा आयोजित करण्यात आलेली नव्हती.

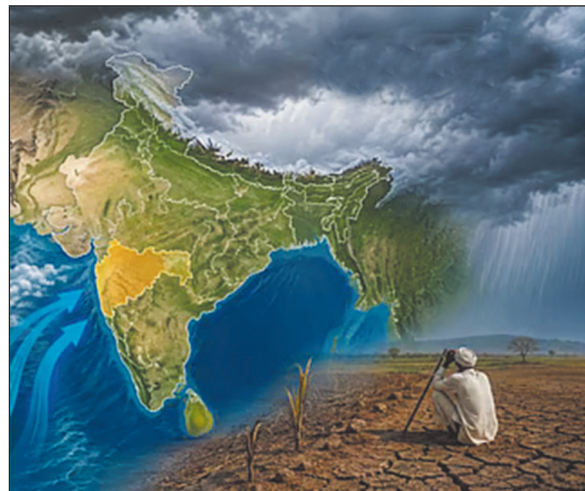
महाराष्ट्रासह देशभरात पावसाला ब्रेक

तब्बल ६४ टक्के तूट शेतकरी प्रतीक्षेतमान्सूनची यंत्रणा कमकुवत

प्रतिनिधी १६ जून

मुंबई/नवी दिल्ली: यंदा वेळेपूर्वी अंदामानात दाखल होऊन वेगाने वाटचाल करणाऱ्या मान्सूनला अचानक ब्रेक लागला आहे. भारताच्या बहुतांश भागासह महाराष्ट्रात मान्सूनच्या वाटचालीत अनपेक्षित खंड पडला असून, जूनच्या मध्यापर्यंत देशपातळीवर पावसाचे प्रमाण तब्बल ६४ टक्के कमी झाले आहे. तर महाराष्ट्रात ही तूट ६९ टक्क्यांवर पोहोचली आहे.

तज्ज्ञांच्या मते, समुद्रात ओलाव्याची कमतरता नाही. मात्र, वातावरणाच्या वरच्या

स्तरांतील वाऱ्यांमध्ये झालेल्या बदलांमुळे मान्सूनची यंत्रणा कमकुवत झाली आहे. यामुळे ढग तयार होण्याची प्रक्रिया

मंदावली आहे. परिणामी मान्सून देशात दाखल झाला असला, तरी अपेक्षित पाऊस पडत नाही.

शरद पवार यांच्या कुस्तिगीर परिषदेला दणका !

प्रतिनिधी १६ जून

मुंबई : राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे अध्यक्ष शरद पवार यांच्या नेतृत्वाखालील महाराष्ट्र राज्य कुस्तिगीर परिषदेची भारतीय कुस्ती महासंघाने केलेली संलग्नता रद्द करण्याची कारवाई मुंबई उच्च न्यायालयाने सोमवारी कायम ठेवली. न्या. भारती डांगरे आणि न्या. मंजुषा देशपांडे यांच्या खंडपीठाने परिषदेने दाखल केलेले अपील फेटाळले. भारतीय कुस्ती महासंघाने १ जानेवारी २०२३ रोजी परिषदेची मान्यता रद्द करून तिच्या जागी महाराष्ट्र राज्य

कुस्तिगीर संघाला मान्यता दिली. याविरोधात परिषदेने उच्च न्यायालयात दाद मागितली होती. परिषदेने दावा केला की, संघटनेची मान्यता रद्द करण्याचा निर्णय महासंघाच्या कार्यकारिणी समितीने नव्हे, तर निरीक्षण समितीने घेतला होता. त्यामुळे हा निर्णय मनमाना आणि बेकायदेशीर आहे. विशेष म्हणजे, परिषदेची मान्यता रद्द करण्यापूर्वी महासंघाने २०२२मध्ये राज्य संघटनेच्या निवडून आलेल्या कार्यकारिणीत हस्तक्षेप करून ती बरखास्त केली होती. त्या निर्णयाला मुंबई उच्च न्यायालयाने यापूर्वीच 'अवाजवी,

बेकायदेशीर आणि खिलाडवृत्तीला न शोभणारा' ठरवले होते. नोव्हेंबर २०२२मध्ये दिलेल्या आदेशात न्यायालयाने नमूद केले होते की, महासंघाचा निर्णय नैसर्गिक न्यायाच्या तत्वांचे उल्लंघन करणारा असून, संबंधितांना कोणतीही संधी न देता त्यांच्या पाठीमागे घेण्यात आला होता.

एल निनोची चाहूल - पाणी अडवण्याची जबाबदारी

यवतमाळ : 'एल निनो' ही फक्त हवामानाची घटना नाही, ती मानवी समाजाची सत्त्वपरीक्षा आहे. शास्त्रज्ञांनी यंदा 'सुपर एल निनो'चा इशारा दिला आहे. त्यामुळे मान्सून लांबणे, पावसाचे अनिश्चित चक्र, दुष्काळाची टांगी तलवार हे चित्र समोर येत आहे. पण भीतीने हातपाय गाळून चालणार नाही. एल निनोचा इतिहास सांगतो की, ज्या समाजाने आधीच तयारी केली, पाणी अडवले, जमीन वाचवली, तोच समाज संकटातून ताट मानेने उभा राहिला. म्हणूनच मृद व जलसंधारण मंत्री या नात्याने महाराष्ट्रातील प्रत्येक शेतकरी, प्रत्येक गावाला आवाहन आहे की, आता पाणी अडवण्याची तयारी करावी. निसर्गाचा इशारा 'एल निनो' हा पृथ्वीच्या नैसर्गिक हवामानचक्राचा भाग आहे. पण गेल्या १०० वर्षांत मानवी हस्तक्षेपामुळे त्याची तीव्रता वाढली आहे. वृक्षतोड, जमिनीचा न्हास, भूजलाचा बेसुमार उपसा आदी कारणांमुळे निसर्गाचा समतोल बिघडला आहे. परिणामी एकीकडे महापूर, दुसरीकडे तीव्र दुष्काळ. हा इतिहास आपल्याला शिकवतो की, एल निनोच्या काळात जलसंधारण नसेल तर मानवाला मोठी किंमत मोजावी लागते. माझ्या मते चिंता करण्याऐवजी आपण कृती करूया. मृद व जलसंधारण विभागाने

'गाळमुक्त धरण, गाळयुक्त शिबार' मोहीम हाती घेतली आहे. कारण एल निनोच्या वर्षात पाऊस कमी पडला तरी, पडलेला प्रत्येक थेंब जर आपण अडवला, तर दुष्काळ टाळू शकतो. शेतकऱ्यांसाठी एल निनो काळातील चार मंत्र १. पाणी अडवा, पाणी जिरवा: बांधबंदिस्ती, सीसीटी, नाल्यांचे खोलीकरण ही कामे युद्धपातळीवर करावी. पडलेल्या पावसाचा थेंब अन थेंब वाहून जाऊन देता तो जमिनीत मुरला पाहिजे. २. गाळ म्हणजे सोने: धरणे, तलाव आणि बंधान्यातील गाळ काढून तो शेतात टाका. एल निनोच्या वर्षात हा गाळ ओलावा धरून ठेवतो आणि उत्पादन वाढवतो. तसेच धरणातील गाळ निघाल्याने पाणी साठवण क्षमता ३० टक्क्याने वाढते. ३. पीक पद्धती बदला: एल

निनोच्या वर्षात जास्त पाणी लागणारी पिक पद्धती घेणे टाळावे. कमी पाण्यात येणारी, कमी कालावधीची पिके, डाळी, तेलबिया यांना प्राधान्य द्यावे. हवामान खात्याचा अंदाज घेऊन पेरणी करावी. ४. झाडे लावा, जीवन वाचवा : वृक्षतोड ही एल निनोची तीव्रता वाढवते. प्रत्येक शेतकऱ्याने शेताच्या बांधावर, शेताच्या कडेने किमान १० झाडे लावावी. शासन खंबीरपणे पाठीशी महाराष्ट्र शासनाने मृद व जलसंधारण विभागासाठी निधी वाढवला आहे. गावागावात जलसंधारणाची कामे सुरू आहेत. पण हे फक्त शासनाचे काम नाही, ही जनचळवळ आहे. 'पाणी अडवले तरच जीवन जगेल' हे सूत्र प्रत्येकाने अंगीकारले पाहिजे.

एल निनो, दुष्काळ हे सगळे जोडले गेले आहेत. पण आपला शेतकरी हा मातीचा कैवारी आहे. त्याने अनेक संकटे शेलली आहेत. म्हणून मी सांगतो की, एल निनोची भीती बाळगू नका. तयारी करा. कारण संकटापूर्वी व्यवस्थापन करणारा समाजच इतिहास घडवतो. पाऊस निसर्ग देईल, पण पाणी अडवण्याची जबाबदारी आपली आहे. चला, मिळून महाराष्ट्राला 'जलसमृद्ध महाराष्ट्र' बनवूया. संजय राठोड, मृद व जलसंधारण मंत्री, महाराष्ट्र राज्य

‘नीट’ परीक्षेपूर्वीच टेलिग्रामवर तात्पुरती बंदी !

मोठा निर्णय ; पेपर लीकच्या अफवांना आळा घालण्यासाठी केंद्राची कारवाई

प्रतिनिधी १६ जून

नवी दिल्ली : नीट २०२६ पुनर्परीक्षेच्या पार्श्वभूमीवर केंद्र सरकारने मोठे पाऊल उचलले आहे. परीक्षा प्रक्रियेची पारदर्शकता आणि विश्वासार्हता कायम ठेवण्यासाठी सरकारने २२ जूनपर्यंत टेलिग्राम प्लॅटफॉर्मवर तात्पुरते निर्बंध लागू केले आहेत. याशिवाय, ३० जूनपर्यंत टेलिग्रामवरील मेसेज एडिट करण्याच्या सुविधेवरही मर्यादा आणण्यात आल्या आहेत.

राष्ट्रीय परीक्षा संस्थेने या निर्णयाचे स्वागत केले असून, गेल्या काही काळात टेलिग्रामचा वापर करून काही टोळ्या नीट उमेदवारांची दिशाभूल करत असल्याचा दावा केला आहे. पेपर लीक झाल्याचे खोटे दावे, बनावट

विद्यार्थ्यांची फसवणूक करणाऱ्या चॅनेल्सवर कारवाई
इंडियन सायबर क्राइम कोऑर्डिनेशन सेंटरने एनटीए आणि विविध राज्यांच्या पोलिसांकडून मिळालेल्या माहितीनुसार अनेक टेलिग्राम चॅनेल्स, ग्रुप्स आणि बॉट्सविरोधात कारवाई केली आहे. मात्र, स्वतंत्रपणे चॅनेल्स बंद करूनही गैरप्रकार पूर्णपणे थांबत नसल्याचे लक्षात आल्यानंतर प्लॅटफॉर्म स्तरावर निर्बंध घालण्याचा निर्णय घेण्यात आल्याचे समजते.

एडिट फीचरमुळे तयार होत होते दिशाभूल करणारे पुरावे
एनटीएच्या म्हणण्यानुसार, टेलिग्राममधील एडिट फीचरचा गैरवापर होत होता. काही अॅडमिन जुन्या फाईल्स बदलून त्याजागी नवीन फाईल्स अपलोड करत होते. मात्र, मूळ टाइटलमस्टॅम्प कायम राहत असल्याने परीक्षा झाल्यानंतरही 'प्रश्नपत्रिका आधीच उपलब्ध होती' असा भास निर्माण केला जात होता. यामुळे विद्यार्थी आणि पालकांमध्ये संभ्रमाचे वातावरण तयार होत होते.

प्रश्नपत्रिका आणि पुनर्परीक्षेबाबत चुकीची माहिती पसरवून विद्यार्थ्यांकडून हजारा ते लाखों रुपये उकळले जात असल्याची माहिती तपास यंत्रणांना मिळाली होती. दरम्यान, २१ जून २०२६ रोजी होणारी नीट पुनर्परीक्षा नियोजित

वेळापत्रकानुसारच पार पडणार असल्याचे एनटीएने पुन्हा एकदा स्पष्ट केले आहे. विद्यार्थ्यांनी सोशल मीडियावरील अफवा किंवा अप्रमाणित माहितीकडे दुर्लक्ष करून केवळ अधिकृत सूचनांवर विश्वास ठेवावा, असे आवाहनही करण्यात आले आहे.

विद्यार्थ्यांना एनटीएचे आवाहन
या निर्बंधांचा परिणाम काही प्रमाणात सर्वसामान्य वापरकर्त्यांवरही होणार असल्याची कबुली एनटीएने दिली आहे. मात्र, हा निर्णय केवळ परीक्षेच्या संवेदनशील कालावधीपुरता असून परीक्षेची निष्पत्ती जाणू घेच त्यामागील प्रमुख उद्दिष्ट असल्याचे संस्थेने स्पष्ट केले आहे.

लाखांची मागणी
तपासादरम्यान 'पेपर लीक', 'नीट री-एजाम २०२६' अशा नावांची अनेक चॅनेल्स आढळून आली. या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना किंवा प्रश्नपत्रिका किंवा विशेष माहिती देण्याचे आश्वासन देण्यात येत असल्याचे तपासात आले आहे.

गुटखा माफिया सुट्टीवर; शौकिनांचे खिसे रिकामे

मुढे मकोका पॅटर्नचा धसका ! एपडीए आयुक्त तुकाराम मुढेची धडक कारवाई

प्रतिनिधी १६ जून

अकोला: प्रशासकीय वर्तुळात आपल्या कडक आणि शिस्तप्रिय कार्यपद्धतीसाठी प्रसिद्ध असलेले सनदी अधिकारी तुकाराम मुढे यांनी

अन्न व औषध प्रशासन आयुक्तपदाची धुरा सांभाळताच राज्यात पुन्हा एकदा 'मुढे पॅटर्न'चा धसका पाहायला मिळत आहे. त्यांच्या धडक आणि तडकाफडकी कारवाईच्या धसक्यामुळे राज्यातील गुटखा

पानटपरी चालकही धास्तावले

नेहमी छुप्या मार्गाने गुटखा विकणारे किरकोळ पान ठेला चालक आता पुरते हादरले आहेत. 'साहेबांची नजर पडली तर थेट दुकान सील होणार आणि जेल होणार,' या भीतीने पानटपरी चालकांनी होलसेलरकडून गुटखा घेण्यास साफ नकार दिला आहे. अनेक पानठेल्यांवरून गुटखा गायब झाला असून, केवळ अधिकृत पानमसालाच विकला जात आहे. या संपूर्ण परिस्थितीचा सर्वात मोठा फटका मात्र गुटखा शौकिनांना बसला आहे. बाजारात गुटखा मिळेनासा झाल्याने आणि तीव्र तुटवडा निर्माण झाल्याने काळ्या बाजारात गुटख्याचे दर गगनाला भिडले आहेत. गुटख्याची अनपेक्षित दरवाढ थेट शौकिनांच्या बोकांडी बसली असून, खिसे रिकामे होत असल्याने गुटखाप्रेमी प्रचंड अडचणीत सापडले आहेत.

माफियांचे धावे दणाणले असून, गुटखा शौकिनांचे मात्र खिसे रिकामे होताना दिसत आहे. तुकाराम मुढे यांच्या नावाचा खोफा एवढा आहे की, कारवाईच्या भीतीने राज्यातील मोठे गुटखा किंग आणि माफिया

अधिकारीही अचोषित सुट्टीवर !

सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, केवळ माफियांमध्येच नाही तर स्वतः एफडीए विभागाच्या अंतर्गत अधिकार्यांमध्येही आयुक्त मुढेची कमालीची दहशत आहे. 'कामचुकारपणा किंवा भ्रष्टाचाराची गय केली जाणार नाही,' या मुढेच्या भूमिकेमुळे आणि संभाव्य अंतर्गत कारवाईच्या घेण्यावर भर दिला आहे. तर काहींनी पैसे कमवून पुण्यात बदलीची तयारी सुरू केली आहे. तर काहींच्या बदल्या झाल्या आहेत.

सध्या 'सुट्टीवर' गेले आहेत. कोणत्याही क्षणी पडणाऱ्या छापांच्या भीतीमुळे होलसेलर व्यापाऱ्यांनी गुटख्याचा साठा गोदामांमध्येच दडवून ठेवला असून, तो विकण्यास स्पष्ट नकार दिला आहे. परिणामी, बाजारात गुटख्याचा प्रचंड तुटवडा (शॉर्टेज) निर्माण झाला

आहे. गुटखा माफियांना मकोकाची भिती असून आपल्यावर जर मकोका दाखल झाला तर मग अडकलो हीच भिती गुटखा माफियांना खात आहे. त्यामुळे तुर्तास धंदे बंद करा, आराम करा, गावाबाहेर जा या भूमिकेत गुटखा माफिया आहेत.

कल्पना खरातचा अटकपूर्व जामीन फेटाळला !

छत्रपती संभाजीनगर : शिर्डी पोलीस ठाण्यात दाखल झालेल्या फसवणूक आणि बेकायदेशीर सावकारी प्रकरणातील आरोपी कल्पना अशोक खरातला मुंबई उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद खंडपीठाने मोठा दणका दिला आहे. कल्पना खरातने अटकपासून वाचण्यासाठी न्यायालयात दाखल केलेला अटकपूर्व जामीन अर्ज न्यायालयाने तपासातील गंभीर पुरावे पाहता फेटाळून लावला आहे. या प्रकरणात आता तिची पोलीस कोठडीत चौकशी होण्याचा मार्ग मोकळा झाला आहे.

या खटल्यातील फिर्दादीने दिलेल्या तक्रारीनुसार, त्याने आरोपीकडून ३ कोटी रुपये २ टक्के मासिक व्याजाने कर्ज म्हणून घेतले होते. या कर्जाच्या हमीपोटी आरोपींनी फिर्दादीच्या शेतीचे खरेदीखत कल्पना खरातच्या नावाने लिहून घेतले होते. पुढे फिर्दादीने घेतलेले कर्ज आणि त्यावरील व्याजाची संपूर्ण रक्कम प्रामाणिकपणे परत केली. मात्र, पैसे परत मिळूनही आरोपींनी फिर्दादीची जमीन त्याच्या नावे परत करण्यास साफ नकार दिला. आपली फसवणूक झाल्याचे लक्षात येताच फिर्दादीने पोलिसात धाव घेतली होती. अटकेच्या भीतीने कल्पना खरातने औरंगाबाद खंडपीठात अटकपूर्व जामिनासाठी अर्ज केला होता. न्यायालयात युक्तिवाद करताना कल्पना खरातने दावा केला की, 'या संपूर्ण आर्थिक व्यवहारात माझा कोणताही थेट सहभाग नव्हता. मी केवळ मुख्य आरोपीची पत्नी असल्याने मला या गुन्ह्यात गोवण्यात आले.'

कच्चा कांदा खाणं चांगलं की वाईट?

भारतीय जेवणात कच्चा कांदा हा केवळ चव वाढवणारा पदार्थ नसून आरोग्यासाठीही अत्यंत फायदेशीर मानला जातो. कच्च्या कांद्यामध्ये क्वेसेटिन, सल्फर संयुगे, व्हिटॅमिन सी आणि प्रिबायोटिक फायबरस मुबलक प्रमाणात असतात, जे ह्रदयाचे आरोग्य सुधारण्यास, पचनक्रिया मजबूत

करण्यास आणि रक्तातील साखर नियंत्रणात ठेवण्यास मदत करतात. तसेच रोगप्रतिकारक शक्ती वाढवून शरीराला संसर्गापासून संरक्षण देण्याचे कामही कांदा करतो. मात्र, चुकीच्या पद्धतीने किंवा अतिप्रमाणात कांदा खाल्ल्यास ॲसिडिटी आणि पोटदुखीचा त्रास होऊ शकतो.

पालकांसाठी गुडन्यूज : गुगलने मुलांच्या सुरक्षिततेसाठी आणले नवीन पॅरेंटल कंट्रोल फीचर्स

गुगलने मुलांच्या डिजिटल सुरक्षिततेसाठी एक मोठा आणि महत्त्वाचा अपडेट जारी केला आहे. या अंतर्गत पालकांना आता आपल्या मुलांच्या गुगल अकाउंटवर अधिक नियंत्रण मिळवता येणार आहे. पालक आता मुलांची सर्व हिस्ट्री आणि यूट्यूब ॲक्टिव्हिटी सहज ट्रॅक करू शकतील, ज्यामुळे मुले इंटरनेटवर नेमके काय पाहत आहेत, यावर बारीक लक्ष ठेवता येईल. तुमच्या मुलाचे गुगल अकाउंट असेल, तर कंपनीने जारी केलेल्या नवीन पॅरेंटल कंट्रोल सेटिंग्ज त्वरित तपासा. या नवीन अपडेटमुळे पालकांना मुलांचे पर्सनलाइज्ड रेकमंडेशन्स

नवीन फीचर्स काय आहेत?

१. सर्व हिस्ट्रीवर अधिक चांगले नियंत्रण आता आपल्या मुलाचा सर्व हिस्ट्री किती काळ सेव्ह केली जाईल हे आपण सहजपणे ठरवू शकता. ऑटो डिलिटचा पर्यायही उपलब्ध आहे.

२. पर्सनलाइज्ड रिकमंडेशन

गुगल आता मुलांना कमी अयोग्य किंवा अनावश्यक सूचना दाखवणार

नवीन सेटिंग्ज कशा तपासाव्या?

आपल्या गुगल खात्यावर [peedve Data& Privacyed](#) विभागावर [peejd dve eWb Apped Activityed](#) किंवा [ppदॅम्दल्दू](#) पाहू हे मध्ये नवीन फीचर्स दिसतील. युजर्सची, विशेषतः मुलांची प्रायव्सी लक्षात घेऊन गुगल वेळेवेळी नवीन फीचर्स आणत असते. हे अद्यतन सर्व

आणि ऑटो-डिलीट पर्याय अधिक चांगल्या प्रकारे मॅनेज करता येतील. मुलांच्या सुरक्षित ऑनलाईन प्रवासासाठी आणि सायबर धोक्यांपासून त्यांचा बचाव करण्यासाठी हे फीचर्स अत्यंत उपयुक्त ठरतील.

पालकांसाठी खूप उपयुक्त आहे ज्यांना आपल्या मुलांच्या ऑनलाइन क्रियाकलापांवर लक्ष ठेवायचे आहे. जर तुमच्या मुलाचे गुगल अकाउंट असेल तर हा ईमेल ताबडतोब चेक करा आणि तुमच्या गरजेनुसार नवीन प्रायव्सी सेटिंग्ज लागू करा. हे मुलांना सुरक्षित आणि अचूक सामग्रीचा आनंद घेण्यास अनुमती देईल.

मुलांची ऑनलाइन सुरक्षा आणखी मजबूत करण्यासाठी गुगलने नुकतेच एक महत्त्वाचे अपडेट जारी केले आहे. आता पालकांना त्यांच्या मुलाच्या गुगल सर्व हिस्ट्रीवर आणि पर्सनलाइज्ड शिफारसीवर अधिक चांगले नियंत्रण मिळाले

आहे. पालक देखील या शिफारसी मर्यादित किंवा पूर्णपणे बंद करू शकतात.

३. ऑटो-डिलीट सेटिंग्ज- सर्व हिस्ट्री, यूट्यूब हिस्ट्री इ. आपोआप किती दिवसांनी डिलीट होतील हे तुम्ही निवडू शकता.

४. मीडिया सेव्हिंग कंट्रोल - मूल कोणते फोटो, व्हिडिओ किंवा मीडिया सेव्ह करू शकते याकडेही पालक लक्ष ठेवतील.

हे अपडेट का आवश्यक आहे?

आजकालची मुले अगदी लहान वयातच स्मार्टफोन आणि इंटरनेटचा वापर करू लागतात. अशा परिस्थितीत त्यांची सर्व हिस्ट्री, पाहिलेले व्हिडिओ आणि सुचविलेल्या कंटेंटवर लक्ष ठेवणे आवश्यक झाले आहे. गुगलच्या या नवीन अपडेटमुळे पालकांना थोडा दिलासा मिळेल आणि मुलांची डिजिटल सुरक्षा मजबूत होईल.

आहे. गुगलने पाठवलेल्या ईमेलमध्ये स्पष्टपणे म्हटले आहे की, कंपनी सेटिंग्ज अपडेट करत आहे जेणेकरून पालक आणि मुले दोघांचीही सेव्ह केलेली हिस्ट्री आणि वैयक्तिक शिफारसींवर अधिक नियंत्रण असेल.

भूतान तंबाखू विक्रीवर पूर्णपणे बंदी घालणारा जगातील पहिला देश!

तंबाखूवर कडक बंदी घालणारे जगातील इतर देश
मालदीव : मालदीवने 'इलेक्ट्रॉनिक सिगारेट आणि व्हेपिंग' उत्पादनांवर पूर्णपणे बंदी घातली आहे. तसेच तरुणांना तंबाखूपासून दूर ठेवण्यासाठी वयाचे कडक नियम केले आहेत. न्यूझीलंड (स्मोक-फ्री जनरेशन कायदा): न्यूझीलंडने १ जानेवारी २००९ रोजी किंवा त्यानंतर जन्मलेल्या कोणत्याही व्यक्तीला आयुष्यभर सिगारेट विकण्यावर बंदी घालणारा ऐतिहासिक कायदा केला होता. (जरी नंतर सरकार बदलल्यामुळे या कायद्यात काही राजकीय बदल झाले,

तरी सिगारेटमधील निकोटीनचे प्रमाण कमी करण्याचे नियम तिथे खूप कडक आहेत.)

सिंगापूर : सिंगापूरमध्ये सार्वजनिक ठिकाणी धूम्रपान करण्यास अत्यंत कडक बंदी आहे. तिथे ई-सिगारेट बाळगणे, खरेदी करणे किंवा वापरणे हा गुन्हा मानला जातो आणि त्यासाठी मोठा दंड आकारला जातो.

ऑस्ट्रेलिया : ऑस्ट्रेलियामध्ये केवळ 'डॉक्टरांच्या प्रिस्क्रिप्शनशिवाय' ई-सिगारेट किंवा निकोटीन व्हेप्स खरेदी करण्यावर पूर्ण बंदी आहे.

भूतान हा देशात तंबाखूच्या विक्रीवर पूर्णपणे बंदी घालणारा जगातील पहिला देश आहे. भूतानच्या नॅशनल असेंब्लीने २००४ मध्ये सार्वजनिक ठिकाणी तंबाखूजन्य पदार्थांच्या वापरावर आणि विक्रीवर बंदी घातली होती. त्यानंतर १६ जून २०१० रोजी अधिकृतपणे 'तंबाखू नियंत्रण कायदा' लागू करून देशभरात तंबाखूच्या लागवडीपासून ते विक्री आणि वितरणावर पूर्ण बंदी घालण्यात आली. या कायद्यानुसार, भूतानमध्ये तंबाखूच्या विक्रीवर बंदी असली तरी, नागरिकांना वैयक्तिक वापरासाठी परदेशातून (विशेषतः भारतातून) मर्यादित प्रमाणात तंबाखू किंवा सिगारेट आणण्याची कायदेशीर परवानगी आहे. परंतु, अशा आयातीवर १०० ते २०० टक्के इतका प्रचंड कर आकारला जातो. या कडक धोरणामुळे भारतातून होणाऱ्या सिगारेटच्या तस्करीला आणि काळाबाजाराला प्रोत्साहन मिळाल्याचेही समोर आले होते. कोविड-१९ साथीच्या आजाराला काळात, सीमा बंद

असल्याने सिगारेटचा काळाबाजार आणि तस्करी वाढल्यामुळे, संसर्ग रोखण्याच्या उद्देशाने सरकारने ही बंदी तात्पुरती शिथिल करत २०२२/२०२३ मध्ये तंबाखूच्या विक्रीला काही अटींसह कायदेशीर मान्यता दिली होती. भूतानच्या बौद्ध संस्कृतीनुसार नशा किंवा अपायकारक पदार्थांचा त्याग करणे हे आध्यात्मिक कल्याणासाठी महत्त्वाचे मानले जाते. या भूमिकेतूनच हा निर्णय घेण्यात आला.तंबाखूवर बंदी घालणाऱ्या इतर देशांचा विचार करता, मालदीव हा असा पहिला देश आहे ज्याने विशिष्ट वर्षांनंतर जन्मलेल्या नागरिकांना आयुष्यभर तंबाखू खरेदी किंवा वापरण्यास मनाई करणारा कायदा केला आहे. भूतान धूम्रपान बंदी जगातील पहिली राष्ट्र आहे. भूतान मध्ये पगार समतुल्य डंड आहेत. भूतान तंबाखू नियंत्रण कायद्यानुसार सार्वजनिक ठिकाणी धूम्रपान किंवा तंबाखू विक्री बेकायदेशीर केले आहे.

कोरोना महामारीच्या काळात सीमा पूर्णपणे बंद होत्या. त्यामुळे

भारतातून तंबाखूची गुपचूप तस्करी प्रचंड वाढली. हे रोखण्यासाठी भूतान सरकारने जुलै २०२१ मध्ये 'तंबाखू नियंत्रण (सुधारणा) कायदा २०२१' मंजूर केला. या नवीन कायद्यानुसार, भूतानमध्ये आता तंबाखू उत्पादनांची खरेदी, विक्री आणि वाहतूक कायदेशीर करण्यात आली आहे. मात्र, अजूनही देशांतर्गत तंबाखूचे उत्पादन किंवा लागवड करण्यास पूर्णपणे बंदी आहे. सध्या भूतानमध्ये तरुण पिढीमध्ये ई-सिगारेटचा वापर खूप वाढला आहे. यावर नियंत्रण मिळवण्यासाठी भूतानचे संसद सदस्य 'तंबाखू नियंत्रण सुधारणा कायदा २०२६' अंतर्गत नवीन नियम लागू करत आहेत. जगातील अनेक देशांनी भूतानसारखेच किंवा त्याहून वेगळे कडक नियम लागू केले आहेत. जागतिक स्तरावर तंबाखूचे सेवन कमी करण्यासाठी एक जागतिक करार आहे. भूतान या कराराचा सक्रिय भाग असून, त्यानुसारच आपल्या देशातील सार्वजनिक जागा स्मोक-फ्री ठेवण्याचा प्रयत्न करतो.

केदारनाथची आपत्ती : एक दुःखद स्मृती

उत्तराखंडच्या केदारनाथ परिसरात झालेली ढगफुटी ही भारतातील सर्वात भीषण नैसर्गिक आपत्तीपैकी एक आहे. १६ जून २०१३ रोजी झालेल्या या महाप्रलयाने मंदाकिनी नदीला पूर आला होता. यात सुमारे ६,००० लोकांचा मृत्यू झाला, तर लाखो भाविक अडकून पडले होते. केदारनाथच्या आपत्तीचे खापर कोणावर ना कोणावर फोडले जात आहे. तिथले हवामान, भूरचना-भूशास्त्र, वनस्पती आवरणातील बदल, जमीनवापरातील बदल हे लक्षात घेतल्याशिवाय त्याच्या कारणापर्यंतच पोहोचता येणार नाही. खरंतर आपण ही आपत्ती घडण्याची तयारी करूनच ठेवली होती. तिथे पडलेल्या मोठय़ा पावसाने केवळ एका ठिणगीचे काम केले.

केदारनाथ परिसरात आलेला पूर, त्यामुळे झालेले जीवित-आर्थिक नुकसान यामुळे या आपत्तीची सर्वत्र चर्चा सुरू आहे. त्याची कारणमीमांसा केली जात आहे आणि कोणार ना कोणावर खापर फोडले जात आहे. तिथे झालेली ढगफुटी, नदीपात्रात झालेली अतिक्रमणे, हिमालयात उभे राहत असलेले विद्युत प्रकल्प-धरणे, बेसुमार जंगलतोड की ग्लोबल वॉर्मिंगचा परिणाम..? जो तो आपापल्या परीने या आपत्तीची कारणे शोधण्याचा प्रयत्न करत आहे. पण तिथले हवामान, भूरचना-भूशास्त्र, वनस्पती आवरणात झालेले बदल आणि जमीनवापराच्या पद्धतीत झालेले बदल हे

आपत्तीप्रवण भूरचना

केदारनाथ व परिसराची समुद्र सपाटीपासूनची उंची आहे, साधारणतः ३५८१ मीटर. याचा समावेश होतो हिमालयाच्या शिवालिक पर्वतरांगेमध्ये. या शिवालिक पर्वतरांगा मुळातच परावलंबी. हिमालयाची निर्मिती होत असताना पर्वतांची झीज झाली. त्यातून खाली आलेले खडक-गाळ तळाशी जमा झाले. त्यांचे एकत्रीकरण झाले व हा भागच पुन्हा वर आला. त्याचेच शिवालिक पर्वतरांगा बनल्या आहेत. त्यांची निर्मिती अशी असल्याने हे डोंगर व त्यातील खडक मुळातच ठिसूळ आहेत, झीज होण्यास अनुकूल आहेत. या परिसराला आपत्तीप्रवण बनवणारी आणखी एक बाब म्हणजे हा परिसर भूकंपप्रवण आहे. त्यात इतर अनेक गोष्टींची भर पडली आहे.

लक्षात घेतल्याशिवाय नेमक्या कारणापर्यंत पोहोचता येणार नाही. भारतीय वन सेवेतील वरिष्ठ अधिकारी (निवृत्त) माधव गोगटे यांनी अलीकडेच केदारनाथ अभयारण्य व गंगोत्री राष्ट्रीय उद्यान यांची सद्यस्थिती व त्यांचे व्यवस्थापन कसे करायला हवे, यावर विस्तृत अभ्यास केला. त्यांनी सरकारसाठी तयार केलेला अहवाल, गोगटे तसेच, त्या भागात अभ्यास केलेले भूशास्त्रज्ञ व हवामानशास्त्रज्ञ यांच्याशी केलेल्या चर्चेतून या आपत्तीच्या कारणांचा नेमकेपणाने अंदाज येतो.

वन्यजीवांना पोहोचणारा धोका

या परिणामांबरोबरच तिथले वन आणि वन्यजीवांवरही मोठे परिणाम झाले आहेत. विशेषतः घोडयांमुळे वन्यजीवांमध्ये संसर्ग पोहोचण्याची भीती वाढली. हेलिकॉप्टर्सच्या सततच्या फेऱ्यांमुळे वन्यजीवांच्या संख्येवर परिणाम झाला. इथे उन्हाळ्यात प्रजननासाठी स्थलांतरित पक्षी व प्राणी येत असतात. या गर्दी-गोगाटामुळे त्यांच्यावर विपरीत परिणाम झाला नसता तरच नवल! तिथल्या अभयारण्याच्या ९७५ चौरस किलोमीटरमागे अधिकारी व कर्मचारी आहेत केवळ २५. त्यात पर्यटकांच्या झुंडीच्या झुंडी. कोण, कुठे व कोणावर नियंत्रण ठेवणार? हे परिणाम डोळ्यादेखत होत आहेत. तरीही ते रोखण्यासाठी आता एक प्रमुख अडथळा आहे तो या सर्व गोष्टींवर विकसित झालेल्या अर्थकारणाचा. गोगटे यांचा अहवाल सांगतो की, पर्यटक आणि त्यांचे सामान लादून नेणाऱ्या घोडयांपासून तिथे एका हंगामात (तीन महिने) तब्बल ८५ कोटी रुपयांचे उत्पन्न मिळते, तर हेलिकॉप्टरचा व्यवसाय आहे १२० कोटी रुपयांचा. असे 'खोऱ्यांचे' पैसे मिळत असताना हे सारे थांबवून पर्यावरणात आण सुखेकडे लक्ष दिले जाईल का? हाही मुद्दा आता प्रमुख बनतो आहे. या सर्व गोष्टी हेच सांगतात की या वर्षी फार वेगळे असे काहीही घडलेले नाही. आपण हळूहळू हे घडण्याची तयारी करूनच ठेवली होती. दारूगोळा तयारच होता. बस्स. एक ठिणगी पडायचा अवकाश होता. मोठय़ा पावसाने ते काम केले.. त्यातून उडालेला भडका आपण पाहातच आहोत!

.....

ढगफुटी ही नियमित घटना

या परिसराच्या हवामानाबद्दल सांगायचे तर तिथे ढगफुटी होणे ही सामान्य बाब आहे. वाळवंट आणि पर्वतीय प्रदेशांमध्ये ढगफुटी वारंवार होत असते. केदारनाथ परिसरातील हवामानाचे आकडेसुद्धा याला पुष्टी देतात. तिथल्या उखीमठ तहसील कार्यालयातील नोंदी सांगतात की, तिथल्या पर्जन्याची वार्षिक सरासरी ३०९३ मिलिमीटर इतकी जास्त आहे. म्हणजे आपल्या कोकणापेक्षाही जास्त पाऊस! याशिवाय तिथे २००६ च्या जून महिन्यात तब्बल २०३५ मिलिमीटर पावसाची नोंद आहे. तर २०१० च्या ऑगस्टमध्ये १०१४ मिलिमीटरची नोंद झालेली आहे. त्यामुळे कमी काळात जास्त पाऊस पडणे (म्हणजेच ढगफुटी) हे तिथे वरचेवर घडतच असते. पर्वतीय भागात अचानक मोठा पाऊस पडणे, त्यात वस्त्या वाहून जाणे, कुठेतरी गाळ साचून

किंवा कडे कोसळून पाण्याचा प्रवाह अडणे, हा नैसर्गिकरीत्या बनलेला बंधारा फुटून प्रलय होणे हेही घडत असते.. त्यामुळे या वेळी काहीतरी आगळावेगळा पाऊस पडला, असेही म्हणता येत नाही. परिणामी, या घटनेमागे ग्लोबल वॉर्मिंग असल्याची शक्यताही गळून पडते.

याच्या पलीकडे जाऊन धरणे-प्रकल्प यांच्याबद्दल बोलायचे तर हिमालयात असे प्रकल्प मोठय़ा प्रमाणात सुरू आहेत. पण त्याचा केदारनाथशी संबंध नाही. हे ठिकाणच ३५८१ मीटर म्हणजे तब्बल बारा हजार फूट उंचीवर आहे. ते वसले आहे मंदाकिनी नदीच्या किनाऱ्यावर. त्याच्या वरच्या बाजूला कोणतेही धरण नाही. त्यामुळे धरणाचा केदारनाथशी संबंध पोहोचत नाही. पण पावसामुळे नद्या, ओढे, नाल्यांचे प्रवाह एकमेकांमध्ये मिसळतात आणि पुढे रौद्र रूप धारण करतात. त्यांच्यामुळे होणाऱ्या आपत्तीसाठी धरण फुटण्याची गरज असतेच असेही नाही.

.....

नेमकी कारणे कोणती?

मग आताच्या आपत्तीमागे कोणती कारणे म्हणायची? आपत्तीप्रवण भूरचना व अचानक येणारा प्रचंड पाऊस याच्याबरोबरच इतरही काही कारणांचा मागोवा घ्यावा लागतो. त्यासाठी माधव गोगटे यांच्या अहवालाचा आधार घ्यावा लागतो. केदारनाथ हा सुमारे ९७५ चौरस किलोमीटरच्या अभयारण्याचा भाग आहे. त्यात कस्तुरीमृग, हिमबिबटया, काही पक्षी व प्राणी संरक्षित आहेत. इतक्या उंचावर मोठे वृक्ष नाहीत. मात्र, तिथे झुडपे आणि हंगामी गवत वाढते. आधीच खडक ठिसूळ, त्यामुळे वनस्पती आवरण अतिशय महत्त्वाचे ठरते. मात्र, आता विविध कारणांमुळे हे आवरण कमी झाले आहे. त्याचबरोबर या डोंगरउतारावर रस्ते रूंद करणे, तिथे उतारावर टपऱ्या-वस्त्या वाढल्यामुळे तिथले उतार अधिक आपत्तीप्रवण बनले आहेत. हे का घडले? याचीही गोगटे यांच्या अहवालात चर्चा करण्यात आली आहे. त्यांनी तिथे प्रचंड संख्येने येणाऱ्या पर्यटकांकडे आणि त्यांच्या एकूणच वागण्याकडे बोट दाखवले आहे. केदारनाथ हा ज्याचा एक भाग आहे अशी चारधाम यात्रा पूर्वापार आहे. त्याला जाणाऱ्यांची संख्या पूर्वी बेताची होती. आता त्यात प्रचंड वाढ झाली आहे. इतकेच नव्हे तर त्यात आता भाविकांपेक्षा उत्सवी पर्यटकांची संख्या वाढली आहे. आकडेवारीनुसार केदारनाथ अभयारण्यातून दरवर्षी तब्बल एक लाखाहून अधिक

पर्यटकां या-ये करतात. हवामानाचा विचार करता ही यात्रा फारतर तीन महिने सुरू असते. म्हणजे इतक्या कमी काळात लाखभर पर्यटक! बहुतांश पर्यटक 'लेज-कुरकुरे-पेप्सी' वाले. त्यामुळे आरामात येणे, 'मज्जा' म्हणून हा यात्रा करणे, भरपूर पैसे खर्च करणे, जास्तीत जास्त गोष्टी वापरणे हे आलेच. त्याचा थेट ताण तिथल्या नैसर्गिक साधनांवर पडतो. एकच उदाहरण घायचे तर आता जास्तीत जास्त लोक वर जाण्यासाठी चालण्याऐवजी घोडे वापरतात, शिवाय सामान वाहून नेण्यासाठीही त्यांचा वापर होतो. त्यामुळे एकटय़ा केदारनाथला तब्बल पाच हजार घोडे आहेत. या घोडयांना खायला काय घालणार? मग त्याचा बोजा पडतो तो जंगलातील गवत, झुडपांवर. शिवाय इतक्या पर्यटकांच्या गरजा भागवायच्या (अर्थातच चांगले पैसे मिळतात म्हणून!) तर जंगलातील लाकूड लागतेच. इतकेच नव्हे तर लोकरीसाठी प्रसिद्ध असलेल्या पश्मिना सारख्या मेंढयांची चराईही याच गवतावर होत आली आहे. या साऱ्यांमुळे आता तिथले वनस्पती आवरण झपाटय़ाने घटले आहे. त्यामुळेच आधीच ठिसूळ असलेले खडक व सुटी माती आणखी मोकळी झाली. एखाद्या मोठय़ा पावसात झटकन वाहून जायला अगदी सज्ज! पैसेवाले व आरायदायी पर्यटक आले म्हणजे रस्ते मोठे लागणार. नाहीतर यांच्या आलीशान गाडय़ा जाणार कशा? त्यांच्यासाठी लागणारे लेज, पेप्सी, बिसलेरी वरती नेण्यासाठीही रस्त्यांची गरज आहे. मग होत्या त्या वाटा रुंद झाल्या. आधीच हा ढासळणारा भाग. त्यात रस्ते रुंद केल्याने वरचा डोंगर ढासळण्यास आणखीच प्रवण बनला. त्यासाठी संरक्षक भिंती-कठडे करणे अपेक्षित होते, पण त्या जागी टपऱ्या, हॉटेल, धर्मशाळा उभ्या राहिल्या. जे डोंगर उतारावर तेच चित्र नदीच्या पात्रात! इतकेच नव्हे तर आता तिथे हेलिकॉप्टरने मंदिराजवळ पोहोचविणाऱ्या कॅम्प्यांची संख्या नऊ झाली आहे. त्यामुळे सतत हेलिकॉप्टर्सची घरघरही सुरू असते. लाखभरांचे असे चोचले पुरवायचे म्हटले की प्रचंड ताण वाढणार. तेच झाले.

त्यातच ऐशोआरामातील पर्यटक म्हटल्यावर त्याला तिथल्या खडतर हवामानाची माहिती असायचे कारण नाही, शिवाय सर्व सुविधा हाताशी असल्याने त्याच्याशी जुळवून घेण्याचा प्रश्नच नाही. अशा वेळी माणूस एखाद्या आपत्तीत सापडतो तेव्हा त्याच्यावर होणारा आघात प्रचंड असतो. तेच इथे घडले. ही बाब मोठय़ा प्रमाणात मनुष्यहानी होण्यास कारणीभूत ठरली.

दिन विशेष

सुप्रसिद्ध भारतीय गायक, संगीतकार व निर्माता : हेमंत कुमार

हेमंत मुखोपाध्याय हे एक सुप्रसिद्ध भारतीय गायक, संगीतकार व निर्माता होते. हिंदी क्षेत्रात ते हेमंत कुमार (हेमंतदा) आणि हेमंत मुखर्जी या नावांनी प्रसिद्ध होते. हेमंतदांचा जन्म १६ जून १९२० ह्या दिवशी वाराणसी येथे झाला. त्यांचे बालरूप बंगालमधील एका खेड्यात गेले. त्याकाळी खेड्यात होत असलेली नाटके पहात आणि लोकसंगीत ऐकत हेमंतदा मोठे झाले, पण संगीताचे औपचारिक शिक्षण हेमंतदांना मिळाले नाही. त्यांचा कुटुंबीयांचा संगीतक्षेत्राशी काहीही संबंध नव्हता. कोलकाता येथील महाविद्यालयात शिकताना १९३५ साली त्यांनी आकाशवाणीवर गाण्याची चाचणी परीक्षा दिली आणि गायक म्हणून ते आकाशवाणीवर गायला पात्र झाले.

हेमंतदा यांची आज जयंती

१९५४ फिल्मफेअर

सर्वोत्कृष्ट संगीतकार

१९७० निमंत्रण

चित्रपटासाठी सर्वोत्कृष्ट

चित्रपटाचा राष्ट्रीय चित्रपट

पुरस्कार (चित्रपट निर्माता)

१९८४ ललान फकिर

चित्रपटासाठी उत्कृष्ट

पार्श्वगायक म्हणून राष्ट्रीय

चित्रपट पुरस्कार

संगीत नाटक अकादमी

पुरस्कार

१९८५ साली रविंद्र भारती

विश्वविद्यालयासाठी डि.

लिट. ही पदवी

पुरस्कारदेखिल मिळाला. गायक

म्हणून हेमंतदांनी हिंदी

चित्रपटसंगीत क्षेत्रातील

जवळपास सर्व आघाडीच्या

संगीतकारांकडे गाणी गाईली.

निर्माता १९५९ साली

हेमंतदांनी मृणाल सेन दिग्दर्शित

नील आकाशेर नीचे ह्या

चित्रपटाद्वारे चित्रपटनिर्माती

क्षेत्रात प्रवेश केला. त्यांच्या

गीतांजली प्रॉडक्शन्स ह्या

चित्रपटकंपनीने निर्माण केलेले

बीससाल बाद (१९६२), कोहरा

(१९६४), खामोशी (१९६९)

ह्यांसारखे हिंदी चित्रपट त्यांनी

गाण्यांसकट लोकप्रिय झाले. ह्या

सर्व चित्रपटांसाठी

संगीतदिग्दर्शनाची

जबाबदारीदेखिल हेमंतदांनी

यशस्वीपणे संभाळली होती.

हेमंतदांनी गाईलेली मोजकी

मराठी गाणी लोकप्रिय झाली. 'हा

खेळ सावल्यांचा' ह्या

चित्रपटातील 'गोमू संगतीनं माझ्या

तू येशील कार्य', लता मंगेशकर

ह्यांच्याबरोबरचे 'मी डोलकर,

डोलकर दर्वाचा राजा' ही

हेमंतदांच्या लोकप्रिय मराठी

गाण्यांची काही उदाहरणे आहेत.

तापडिया नगर परिसरात पेट्रोल चोर सक्रिय, दोन चोर सीसीटीव्ही कॅमेऱ्यात कैद

प्रतिनिधी १६ जून

अकोला : पेट्रोल महाग झाल्यामुळे रात्रीच्या वेळी लोकांच्या घराबाहेर उभ्या असलेल्या मोटारसायकलमधून पेट्रोल चोरण्याच्या घटनांमध्ये आजकाल कमालीची वाढ झाली आहे. पेट्रोल चोरीच्या या घटनांमध्ये अशा अनेक तरुणांचा समावेश आहे, जे आपले शोक पूर्ण करण्यासाठी आणि रुबाब मारण्यासाठी मोटारसायकल चालवण्याकरिता पेट्रोलची चोरी करत आहेत. अशीच एक घटना तापडिया नगर परिसरातील 'स्नेह सागर अपार्टमेंट'च्या पार्किंगमध्ये

घडली. मध्यरात्री पार्किंगमध्ये प्रवेश करून हे दोन तरुण प्लास्टिकच्या बाटलीत तेथे उभ्या असलेल्या वाहनांमधून पेट्रोल चोरताना सीसीटीव्ही कॅमेऱ्यात कैद झाले आहेत. त्यापैकी एकाने आपले तोंड

कापडाने झाकले होते, तर दुसरा उघडपणे मोटारसायकलचे कॉक उघडून बाटलीत पेट्रोल भरत होता. परिसरात पोलिसांची गस्त नसल्यामुळे अशा घटनांमध्ये वाढ झाली आहे. अपार्टमेंटमध्ये

सीसीटीव्ही कॅमेरे असूनही हे दोन्ही चोर निर्धास्तपणे पेट्रोल चोरत आहेत, ही मोठी चिंतेची बाब आहे. अशा पेट्रोल चोरांमुळे लोकांची रात्रीची झोप उडाली आहे. नागरिक सकाळी टाकी फुल करतात आणि

रात्रीच्या वेळी हे पेट्रोल चोर ती टाकी रिकामी करून जातात. हे सर्व पाहता, पोलिसांनी या पेट्रोल चोरांना पकडून त्यांच्यावर कडक कारवाई करावी, अशी मागणी परिसरातील नागरिक करत आहेत.

तीर्थक्षेत्र लाखपुरी येथे सोमवती अमावस्या निमित्त भाविकांचा उसळला जनसागर

प्रतिनिधी १६ जून

मूर्तिजापूर : मूर्तिजापूर व दर्यापूर तालुक्याच्या सीमेवरील पूर्णा नदी तीरावर अधिक मास समाप्तीच्या शुभ-परवावर आलेल्या सोमवती अमावस्या निमित्त तीर्थक्षेत्र लाखपुरी ता. मूर्तिजापूर जि. अकोला येथे पूर्णा नदी तीरावर तसेच श्री भगवान लक्ष्मेश्वर मंदिरात पश्चिम विदर्भातून भाविकांची प्रचंड गर्दी झाली.

पितृदोष तसेच आपल्या पूर्वजांना मिळवण्याच्या विधी साठी

तीर्थक्षेत्र लाखपुरी येथे पूर्णा नदी तीरावर विशेष महत्त्व असल्यामुळे सोमवारी सकाळपासूनच भाविकांची मोठी गर्दी झाली . भाविकांची होणारी गर्दी लक्षात घेऊन श्री लक्ष्मेश्वर संस्थानच्या युवा सेवाधारी ,पुरुष व महिला सेवाधाऱ्यांनी विविध उपाय योजना केल्या होत्या. पूर्णा नदी तीरावर पिण्यासाठी व स्वयंपाकासाठी टँकरद्वारे शुद्ध पाण्याची व्यवस्था , मंदिर परिसरात वाहन पार्किंग व्यवस्था , श्री लक्ष्मेश्वर मंदिरात शुद्ध थंड पाणी , सुवासिक मसालेभात

महाप्रसाद व्यवस्था , मंडप इत्यादी व्यवस्था भाविकांसाठी करण्यात आली होती . यामुळे भाविकांनी समाधान व्यक्त केले . सोमवारी सकाळी ५ वाजता पासून रात्री १० वाजेपर्यंत श्री लक्ष्मेश्वर मंदिरात भाविकांची दर्शनासाठी गर्दी होती . नदी परिसरात विविध विधी करिता ब्राह्मण , नाभिकबंधू मोठ्या संख्येने उपस्थित होते . यावेळी मुर्तीजापूर ग्रामीण पोलीस स्टेशन चोख बंदोबस्त होता अशी माहिती श्री लक्ष्मेश्वर संस्थांच्या वतीने देण्यात आली आहे .

अकोटचा पाणीपुरवठा विस्कळीत

वि.प्रतिनिधी १६ जून

अकोट : शहराला वान धरणातून पाणीपुरवठा केला जातो. तसेच ८४ खेडी पाणीपुरवठा योजनेअंतर्गत ग्रामीण भागालाही पाणी दिले जाते. धरणातून आणलेले पाणी जलशुद्धीकरण केंद्रात प्रक्रिया करून विविध टाक्यांमध्ये साठवले जाते व त्यानंतर नळाद्वारे नागरिकांपर्यंत पोहोचवले जाते. मात्र, शहरातील काही भागांमध्ये पाणीपुरवठा वेळेवर होत नसल्याने नागरिकांना मोठ्या अडचणींचा

सामना करावा लागत आहे. सरस्वती नगर परिसरातील राधे-राधे कॉलनीमध्ये गेल्या अनेक वर्षांपासून पाणीपुरवठ्याची गंभीर समस्या कायम आहे. या भागातील नागरिकांना अनेकदा रात्री एक वाजल्यानंतर पाणी मिळते. त्यामुळे पाणी भरण्यासाठी नागरिकांना मध्यरात्रीपर्यंत जागरण करावे लागते. या समस्येच्या निराकरणासाठी सरस्वती शाळेजवळ पाईपलाईन जोडून वाल बसवण्यात आला अतिरिक्त व्यवस्था उभारण्यात आली होती. मात्र, त्यानंतरही

परिस्थितीत अपेक्षित सुधारणा झालेली नसल्याचे नागरिकांचे म्हणणे आहे. गेल्या काही दिवसांपासून शहरात वारंवार व दीर्घकाळ वीजपुरवठा खंडित होत असल्याने जलशुद्धीकरण केंद्र व पाणी उपसा प्रक्रियेवर परिणाम होत आहे. परिणामी अनेक भागांमध्ये पाणीपुरवठा विस्कळीत झाला असून राधे-राधे कॉलनीतील नागरिकांच्या अडचणी अधिक वाढल्या आहेत. नागरिकांच्या म्हणण्यानुसार, अनेक वेळा रात्रभर पाण्याची प्रतीक्षा करूनही नळांना पाणी येत

नाही. त्यामुळे घरगुती वापरासाठी आवश्यक पाण्याची मोठी समस्या निर्माण होत आहे. महिला, ज्येष्ठ नागरिक आणि विद्यार्थ्यांना याचा विशेष त्रास सहन करावा लागत आहे. या समस्येवर तातडीने लक्ष देऊन पाणीपुरवठा सुरळीत करण्यासाठी तसेच राधे-राधे कॉलनीसह सरस्वती नगर परिसरातील नागरिकांना वेळेत आणि नियमित पाणी मिळण्यासाठी कायमस्वरूपी उपाययोजना करावी, अशी मागणी परिसरातील नागरिकांनी प्रशासनाकडे केली आहे.

भूमिगत गटार योजना अंतर्गत लावण्यात आलेली जाळी चोरी, दोन संशयीतांना अटक

प्रतिनिधी १६ जून

अकोला : महानरपालिका पश्चिम झोन अंतर्गत गुलजार पुरा स्मशानभूमी मागील भागात मोर्णा नदीच्या काठावर भूमिगत गटार योजने अंतर्गत नाल्या जोडणीकरिता बंधारा बांधण्यात आला असून त्यावर लोखंडी जाळ्या टाकण्यात आल्या होत्या. १२ जून रोजी देखभाल दुरुस्तीचे काम सुरू असतांना त्यापैकी ३० हजार रुपये किमतीची १ जाळी अज्ञात चोरट्यांनी चोरून नेली होती. पोलिसांनी दोन संशयितांना अटक

केली आहे. जाळी सांडपाणी व्यवस्थापनासाठी अत्यंत महत्वाची असल्यामुळे १५ जून रोजी डांबकी रोड पोलिस स्टेशनला लेखी तक्रार करण्यात आली होती. या घटनेची पोलिस प्रशासनाने दखल घेत अवघ्या दोन तासात २ संशयीतांना अटक केली असल्याची माहिती पाणी पुरवठा विभागाचे कार्यकारी अभियंता यांनी दिली आहे. यामुळे भविष्यात महानगरपालिकेच्या सार्वजनिक मालमतेचे नुकसान करणाऱ्या व्यक्तींवर अशाच प्रकारची कार्यवाही होणार आहे.

अमरावतीत वाईन अँड बियर शॉपीवर कारवाई

प्रतिनिधी १६ जून

अमरावती : दारुपिणाऱ्या ला जागा उपलब्ध करून देण्याऱ्या वाईन अँड बियर शॉपीवर राजापेट पोलिसांनी धडक कारवाई केली आहे.

पोलीस स्टेशन राजापेटचे वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक संदीप चव्हाण यांच्या आदेशाने पोलीस स्टेशन राजापेट हद्दीत गुन्हेगार चेंकींग तसेच हॉटेल, ढाबे, पानटोल्यावर दारु पिण्यास जागा व साहित्य उपलब्ध करून देण्याऱ्यांवर धडक कारवाई करण्यात येत आहे. या अनुषंगाने पोउपनिमिलीटद हिवरे वडिवी स्टाफ सह १५ जून रोजी पेट्रोलिंग करीत असताना खात्रीलायक बातमी

मिळाली की, शंकर नगर, रोडवरील लिंकरीया बिअर अँड वाईन शॉपचा चालक व मालक विनोद केशवप्रसाद मारलविया हा अवैधरित्या दारु पिण्याऱ्या लोकांना जागा उपलब्ध करून देत आहे. यावरून लिंकरीया बिअर अँड वाईन शॉपवर धाड टाकली असता एक इसम त्याचे दुकानामध्ये लोकांना बसवून दारु पिण्याकरीता जागा व साहित्य उपलब्ध करीत असताना दिसून आला. त्यामुळे वाईन शॉप चालकास ताब्यात घेतले. त्याचे नाव विनोद केशवप्रसाद मालवीया (४९) वर्षे, रा. शंकर नगर, अमरावती असे आहे. त्याच्याविरुद्ध पो. स्ट. ला कलम ६८ महा. दारुबंदी कायदा अन्वये दाखल करण्यात आला.

सोनोरी ग्रामपंचायतचा स्मार्ट मीटरला विरोध

प्रतिनिधी १६ जून

मूर्तिजापूर : सर्व गावकऱ्यांनी एकत्र येऊन सोनोरी ग्रामपंचायत मध्ये स्मार्ट मीटरच्या संदर्भात विरोध प्रदर्शन केले. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस बोलतात की गोरगरिबांना स्मार्ट मीटर साठी सक्ती होणार नाही दुसरीकडे वीज वितरण कंपनीचे ठेकेदार गावात फिरून शेतमजूर, शेतकरी यांच्या घरी जवरीने स्मार्ट मीटर लावण्याचे काम करीत आहे. ह्या विद्युत ग्राहकांच्या घरी हजार रुपये येणारा बिल आता पाच हजार रुपये पर्यंत येत असल्याने नागरिकांचा आक्रोश स्मार्ट मीटर संदर्भात सोनोरी गावातून

सोनोरी ग्रामपंचायत घेणार ठराव

महावितरण कंपनी व ठेकेदाराने स्मार्ट मीटर साठी सक्ती करू नये. गावात मीटर मध्ये कोणताही फॉल्ट नाही मग विनाकारण गोरगरिबांना का त्रास देतात या विषयाला घेऊन आम्ही ठराव घेणार आहोत. नाजेरा परवीन सिकंदर खान, सरपंच गावकरी आमरण उपोषणाला बसणार आतापर्यंत गावात १०० मीटर स्मार्ट लावण्यात आले आहे. ते मीटर एका महिन्याचे आत काढून पूर्वीचेच मीटर लावण्यात यावे अन्यथा गावकरी स्मार्ट मीटरच्या विषय आमरण उपोषण करणार.

अम्मू खान उर्फ अहमद खान, समाज सेवक

दिसून येत आहे.

सामाजिक कार्यकर्ता अम्मू

खान उर्फ अहमद खान, सरपंच नाजेरा परवीन सिकंदर खान,

उपसरपंच भूषण कोकाटे, सदस्य कविता सचिन तायडे,

शेख रियाज, फरिदा बी अब्दुल बासिद, निकिता आकाश वानखडे, उज्वल ठाकरे, फैमिदा बी अलीमुद्दीन, जय श्री बबन डगवाडे, युनुस शा , तसवर खान माजी उपसरपंच शेख जमील, शेख जब्बार वसीमोउद्दीन, रियाज अहमद ,बलवंत इंगळे, नाजूक इंगळे, साहेबराव इंगळे, दिनेश तांबळे ,शंकर रुमाले, गजानन डगवाडे, शेख मधील जावेद खान;शे नदीम ,शे अजरहर, सादिक शा, रशीद शहा, रऊफमौलाना, शेख अजीम शेख अलीम, शेख शकील व इतर गावकरी मंडळी मोठ्या प्रमाणात या विरोध प्रदर्शनामध्ये सहभागी झाली होती.

राखीव वनातील अवैध सागवान वृक्षतोड प्रकरणी आरोपीला अटक

प्रतिनिधी १६ जून

आलेगाव : वनपरिक्षेत्रातर्गत झरंडी नियतक्षेत्रातील राखीव वन क्षेत्रात नियमित गस्तीदरम्यान वनरक्षक यांना कुऱ्हाडीसह सागवान वृक्षांची चौकट घेऊन आरोपी दिसून आले. वनकर्मचारी यांनी आरोपीला ताब्यात घेतले असता आरोपीचे नाव बबन हरिसिंग जाधव रा. वसाली असे आहे तसेच

पुढील तपासादरम्यान संबंधित व्यक्तीच्या राहत्या घराची तपासणी करण्यात आली असता अवैध सागवान वनमाल व सागवान चौकटी आढळून आल्या. सदर मालाबाबत कोणतीही वैध कागदपत्रे सादर

करण्यात आली नाहीत. त्यामुळे वनमाल जप्त करण्यात आला असून संबंधित आरोपीस अटक करण्यात आलेली आहे. या प्रकरणी भारतीय वन अधिनियम, १९२७ मधील लागू तरतुदीनुसार वनगुन्हा नोंद करण्यात आला असून पुढील तपास सुरू आहे. जप्त वनमालाचे मूल्यांकन करण्यात येत आहे. सदर कारवाई श्री.

पवन जाधव वनपरिक्षेत्र अधिकारी (प्रा.) आलेगाव यांचा मार्गदर्शना खाली वनपाल श्री. एन. एम. नाकाडे, वनरक्षक व्ही.जी. बावस्कर , एस. डी. मस्के, ए.पी. देशमुख, एस. सी. कदम, कु.पी. डी. इंगळे, कु.पी. एस. बाभळे, ए. डी. सरदार , पी. एम. डोबळे यांच्या पथकाने यशस्वीरित्या पार पाडली.

कोट्यवधींचे स्कायवॉक भंगारात, कमालीचे दुर्लक्ष

प्रतिनिधी १६ जून

मुंबई: मुंबईकरांचा प्रवास सुकर व्हावा आणि रस्त्यावरील वाहतूक कोंडीतून पादचाऱ्यांना सुरक्षित वाट मिळावी, या हेतूने मुंबईत कोट्यवधी रुपये खर्च करून स्कायवॉकचे जाळे उभारण्यात आले. मात्र, सध्या महापालिका आणि संबंधित प्रशासनाच्या कमालीच्या दुर्लक्षामुळे या स्कायवॉकची प्रचंड दुरवस्था झाली आहे. तुटलेल्या लाद्या, अस्वच्छता, फेरीवाल्यांचे अतिक्रमण आणि समाजकंटकांचा वावर यामुळे पादचाऱ्यांच्या सुरक्षेचा प्रश्न आता पार ऐरणीवर आला आहे. ज्येष्ठ नागरिक आणि महिलांच्या सोयीसाठी येथे बसवण्यात आलेले एस्केलेटर (सरकते जिने) बहुतांश वेळा बंदच असतात. त्यामुळे नागरिकांना नाहक त्रास सहन करावा लागतो. न्यायालयाकडे जाणाऱ्या भागाचा वापर होत असला तरी म्हाडा इमारतीच्या पाठीमागे उतरणारा जिना पूर्णपणे वापरविना पडून आहे. परिणामी या भागात धूळ, कचरा आणि

अस्वच्छतेचे साम्राज्य पसरले आहे. विद्याविहार रेल्वे स्थानकाच्या पश्चिम बाजूला असलेल्या स्कायवॉकची अवस्था वाईट आहे.

पश्चिमेकडील उतरणाऱ्या जिऱ्यांच्या लाद्या गेल्या अनेक वर्षांपासून तुटलेल्या अवस्थेत आहेत. मुळातच हा जिना अरुंद असून, तुटलेल्या लाद्यांमुळे पादचारी घसरून पडण्याचे अपघात वारंवार घडत आहेत. स्कायवॉकवर पानाच्या आणि गुटख्याच्या पिचकाऱ्या मारून परिसर विदूष केला आहे. कचरापेट्यांचा वापर कचरा टाकण्याऐवजी थुंकण्यासाठीच अधिक केला जात आहे. संपूर्ण स्कायवॉकवर बेकायदेशीर जाहिरातींचे पोस्टर्स चिकटवण्यात आल्याने या परिसराचे सौंदर्य पूर्णपणे नष्ट झाले आहे. एकीकडे दुरवस्था असली तरी, मुंबईतील मुसळधार पावसात रस्त्यावरील पाणी आणि वाहतूक कोंडीतून वाचण्यासाठी अनेक नागरिक अजूनही नाइलाजांना का होईना, याच स्कायवॉकचा वापर करतात. त्यामुळे हे स्कायवॉक पादचाऱ्यांसाठी अत्यंत गरजेचे आहेत. सायन येथील स्कायवॉकची अवस्था असून

अडचण आणि नसून खोडंबा अशी आहे. सध्या रेल्वे पुलाच्या कामाचे कारण पुढे करून हा स्कायवॉक बंद ठेवण्यात आला आहे. बांधकाम पूर्ण झाल्यावरही नागरिकांनी याकडे पाठ फिरविली होती. आता तो बंद असल्याने तिथे भटक्या कुऱ्यांचा आणि भिकाऱ्यांचा अड्डा असतो. प्रवेशद्वारांपुढे अतिक्रमणे, नागरिकांची मोठी गैरसोय होते. स्कायवॉकच्या मुख्य प्रवेशद्वारांवर आणि जिऱ्यांवर फेरीवाल्यांनी मोठ्या प्रमाणावर अतिक्रमणे केली आहेत. त्यामुळे प्रवाशांना आत

शिरणेही कठीण होते. रात्रीच्या वेळी दिवे नसणे किंवा कमी प्रकाश असल्याचा फायदा घेत भिकारी आणि समाजकंटक येथे टाण मांडून असतात, ज्यामुळे महिलांच्या सुरक्षेचा गंभीर प्रश्न निर्माण झाला आहे. नागरिकांच्या म्हणण्यानुसार, कागदोपत्री साफसफाई होत असली तरी प्रत्यक्षात अस्वच्छतेचा आलेख दिवसेंदिवस वाढतच चालला आहे. भांडुप रेल्वेस्थानकाला लालबहादूर शास्त्री (एलबीएस) मार्गाशी जोडणाऱ्या स्कायवॉकचा वापर अपेक्षित वापर होत नसल्याचे

पाहायला मिळत आहे. प्रवाशांच्या सुरक्षिततेसाठी आणि वाहतूक सुलभ करण्यासाठी उभारलेली ही सुविधा सध्या अस्वच्छता आणि देखभालीअभावी दुर्लक्षित अवस्थेत असल्याची तक्रार स्थानिकांकडून केली जात आहे. भांडुप रेल्वेस्थानकातून एलबीएस मार्गाकडे जाण्यासाठी हा स्कायवॉक उभारण्यात आला. मात्र, प्रत्यक्षात बहुतांश प्रवासी स्कायवॉकचा वापर टाळून थेट रस्त्याने जाणे पसंत करतात. भांडुप पश्चिमेकडील स्टेशन रोडवर भाजीपाला विक्रेते, फेरीवाले तसेच विविध दुकाने असल्याने प्रवासी या मार्गानेच प्रवास करतात. रेल्वेस्थानकाबाहेर उतरल्यानंतर आवश्यक खरेदीची सुविधा याच मार्गावर उपलब्ध असल्याने पादचाऱ्यांचा ओढा स्टेशन रोडकडे अधिक असल्याचे दिसून येते. यामुळे स्कायवॉकवर अपेक्षित गर्दी होत नाही. परिणामी अनेकदा हा स्कायवॉक ओस पडलेला दिसतो. वापर कमी असल्याने स्वच्छता आणि देखभाल याकडेही दुर्लक्ष होत असल्याची स्थानिक रहिवाशांची तक्रार आहे. प्रवाशांच्या

सुरक्षिततेसाठी आणि वाहतूककोंडी कमी करण्यासाठी उभारलेल्या या स्कायवॉकसाठी कोट्यवधी रुपये खर्च करण्यात आले. मात्र, सध्याची परिस्थिती पाहता या प्रकल्पावर झालेला मोठा खर्च अपेक्षित उद्दिष्ट साध्य करण्यात अपयशी ठरल्याचे दिसून येत आहे. त्यामुळे या स्कायवॉकच्या उभारणीवर झालेला कोट्यवधी रुपयांचा खर्च काही अंशी वाया गेल्याचे रहिवाशांचे म्हणणे आहे. स्कायवॉकचा पादचाऱ्यांपेक्षा अन्य कारणांसाठी अधिक वापर होत आहे. एलबीएस रोडलागत असलेल्या या स्कायवॉकच्या दोन्ही बाजूंना विविध राजकीय पक्ष, सामाजिक संस्था आणि स्थानिक मंडळांकडून मोठ्या प्रमाणात बॅनर व फलक लावले जातात. त्यामुळे प्रवाशांच्या सुविधेसाठी उभारलेला हा स्कायवॉक काही प्रमाणात जाहिरात आणि प्रसिद्धीचे माध्यम बनल्याची चर्चा आहे. स्कायवॉकची नियमित स्वच्छता, देखभाल आणि वापर वाढविण्यासाठी आवश्यक उपाययोजना करावी, अशी मागणी मुंबईकर करीत आहेत.

राज्य विधिमंडळाचे पावसाळी अधिवेशन

प्रतिनिधी १६ जून

मुंबई : महाराष्ट्र राज्य विधिमंडळाचे पावसाळी अधिवेशन मुंबईत २२ जून ते १० जुलै २०२६ या कालावधीत होणार आहे. विधानसभा व विधानपरिषद कामकाज सल्लागार समितीच्या बैठकीत हा निर्णय घेण्यात आला. विधानभवन येथे आयोजित बैठकीस विधानपरिषदेचे सभापती प्रा. राम शिंदे, विधानसभा अध्यक्ष अॅड.राहुल नावकर, मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, उपमुख्यमंत्री सुनेश अजित पवार, विधानसभा उपाध्यक्ष अण्णा बनसोडे, उच्च व तंत्र शिक्षण तसेच संसदीय कार्यमंत्री चंद्रकांतदादा पाटील,

अन्न व नागरी पुरवठा मंत्री छगन भुजबळ यांच्यासह आमदार सुधीर मुनगंटीवार, दीपक केसरकर, नाना पटोले, जयंत पाटील, आमदार डॉ. नीलम गोंहे, अनिल परब, प्रसाद लाड, हेमंत पाटील, प्रवीण दरेकर, विक्रम काळे, सतेज पाटील, विधिमंडळाचे सचिव जितेंद्र भोळे व संबंधित वरिष्ठ अधिकारी उपस्थित होते. बैठकीत पावसाळी अधिवेशनाच्या कामकाजाचे नियोजन आणि कार्यक्रमाबाबत सविस्तर चर्चा करण्यात आली.

खरीप हंगामावर हवामान बदलाचा परिणाम

प्रतिनिधी १६ जून

मुंबई: हवामानातील बदलांमुळे खरीप हंगामात मान्सूनचे लहरीपण, अतिवृष्टी आणि अवकाळी पावसाचे प्रमाण वाढले आहे. शाश्वत उत्पादनासाठी हवामानावर आधारित कृषी सल्ले, योग्य बियाण्यांची निवड आणि माती परीक्षण अत्यंत महत्त्वाचे आहे. अधिक माहितीसाठी हवामानातील बदल आणि पिकांवर होणारा परिणाम यासाठी तज्ञ मार्गदर्शन करू शकतात. इतकेच नाही तर त्यांचा सल्ला उपयुक्त ठरू शकतो.

वातावरणातील बदलांचा खरीप पिकांवर होणारा परिणाम. पावसाचे अनिश्चित स्वरूप, मान्सूनचे आगमन लांबणे किंवा सुरुवातीलाच जोरदार पाऊस होऊन नंतर मोठा खंड पडणे, यामुळे पेरण्या खोडल्यात. तापमानात होणाऱ्या चढ-उतारांमुळे व उष्णतेच्या लाटांमुळे पिकांची वाढ खुंटते, दमट आणि उष्ण हवामानामुळे सोयाबीन, कापूस, तूर आदी खरीप पिकांवर विविध बुरशीजन्य रोग व अळ्यांचा प्रादुर्भाव वाढतो.

खरीप हंगामातील पीक नियोजन अल्पकालीन वाणांची निवड परिणाम करतात. कमी कालावधीत आणि बदलत्या तापमानात तग धरू शकतील अशा वाणांची निवड करावी. पेरणीपूर्वी माती परीक्षण करून आवश्यकतेनुसार सेड्रिय खतांचा वापर करावा. आंतरपीक पद्धती, केवळ एकच पीक घेण्याऐवजी आंतरपीक पद्धतीचा (उदा. तूर-मूग) वापर केल्यास एक पीक वाया गेले तरी दुसऱ्या पिकातून उत्पन्न मिळू शकते.हवामानाचा अंदाज आणि तंत्रज्ञानकृषी ?प्सचा वापर, हवामानाचा अचूक अंदाज घेण्यासाठी हवामान अंदाज किंवा कृषी विभागाच्या ?प्सची मदत घ्यावी.

हवामानातील लहरीपणामुळे होणाऱ्या नुकसानीपासून बचाव करण्यासाठी पीक विमा योजनेत नोंदणी करणे गरजेचे आहे. बदलत्या हवामानानुसार शेतीचे नियोजन करे कावे याविषयी अधिक माहितीसाठी कृषी विभागाशी संपर्क साधावा. जेणेकरून पिके वाचवणे सोपे होईल इतकेच नाही तर नुकसान पातळी कमी करता येईल.

पॅकिंगमध्ये स्टेपल पिन, मेटल वायरला बंदी

प्रतिनिधी १६ जून

मुंबई: ग्राहकांचे आरोग्य आणि सुरक्षेला सर्वोच्च प्राधान्य देत भारतीय अन्न सुरक्षा आणि मानक प्राधिकरणाने महत्त्वपूर्ण निर्णय घेतला आहे. देशभरातील हॉटेल्स, रेस्टॉरंट्स, बेकरी, मिठाई दुकाने तसेच सर्व खाद्य व्यवसायिकांना खाद्यपदार्थांच्या पॅकिंगसाठी स्टेपल पिन, मेटल वायर किंवा अशाच प्रकारच्या धातूच्या वस्तूंचा वापर करण्यास तात्काळ बंदी घालण्यात आली आहे. भारतीय अन्न सुरक्षा आणि मानक प्राधिकरणाच्या नव्या निर्देशानुसार, केक, मिठाईचे बॉक्स, स्नॅक्स पॅकेट्स, टेक-अवे फॅड पार्सल्स आणि इतर खाद्यपदार्थांच्या पॅकिंगमध्ये स्टेपल पिन किंवा मेटल वायर वापरण्याची प्रथा अनेक ठिकाणी आढळून आली आहे.

काही प्रकरणांमध्ये या धातूच्या वस्तू थेट अन्नामध्ये किंवा पॅकिंगमध्ये सापडल्याने ग्राहकांच्या आरोग्याला गंभीर धोका निर्माण झाल्याचे निदर्शनास आले आहे.

◆ नियम मोडल्यास दंडाची कारवाई

प्राधिकरणाने स्पष्ट केले की, स्टेपल पिन किंवा मेटल वायर चुकून अन्नासोबत गिळल्या गेल्यास तोंड, घसा आणि पचनसंस्थेला इजा होऊ शकते. गंभीर परिस्थितीत मोठ्या आरोग्यविषयक गुंतागुंतीही निर्माण होण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. याच कारणांमुळे ही कठोर बंदी लागू करण्यात आली आहे. नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या खाद्य व्यवसायांवर उल्लंघन दंडात्मक आणि कायदेशीर कारवाई केली जाऊ शकते, असा

इशाराही नेदिला आहे. त्यामुळे सर्व खाद्य व्यवसायांनी सुरक्षित आणि पर्यायी पॅकेजिंग पद्धतींचा अवलंब करण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे. अलीकडेच खाद्यपदार्थ गुंडाळण्यासाठी किंवा सर्व करण्यासाठी

वृत्तपत्रांचा वापर टाळण्याचे निर्देश दिले होते. वृत्तपत्रांमधील शाई आणि रासायनिक घटक अन्नामध्ये मिसळून आरोग्यावर विपरीत परिणाम करू शकतात, असे प्राधिकरणाने नमूद केले होते. ग्राहक सुरक्षा आणि अन्न गुणवत्तेबाबत अधिक कठोर धोरण अवलंबत सातत्याने नवीन मार्गदर्शक सूचना जारी करत आहे. त्यामुळे आता खाद्य व्यवसायांना त्यांच्या पॅकेजिंग पद्धतींमध्ये आवश्यक बदल करणे अपरिहार्य ठरणार आहे.